

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА ОРБИЈУ:

на годину 6 дин.
на пола године 3 дин.
за стране земље на годину 9 дин.

Недеља 24. Маја 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

НАРЕДБА

Да би се отклонила опасност по здравље становника београдских, која би могла наступити услед велике врућине, Суд београдске општине на основу уговора, закључених са концесионарима за извожење ђубрета (т. 2. угов.).

наређује:

да сви концесионари, од данас, па до даље судске наредбе, два пута недељно извозе ђубре из свију станова београдских.

Ко од концесионара ради противно овој наредби, казниће се највећом казном која је предвиђена уговором.

Од суда општине града Београда 18. Маја 1892 год. СБр. 7084.

НАРЕДБА

Тачком првом закона о замени § 364. казненог закона наређено је, да се радње и дућани држе затворени недељом и извесним празничним данима. На основу овога законског прописа, а на молбу еснафа бакалског и по препоруци Управе вар. Београда од 10. т. м. Бр. 7645 суд општине вар. Београда на основу, чл. 36. зак. о општинама, наређује:

да од данас све деликатесне радње морају бити недељом и другим празницима, законом обележеним, затворене, пошто и оне нису ништа друго до бакалске радње.

Са свакиом ко противно овој наредби учини, поступиће са по горњем законском наређењу.

Од суда општине београдске, СБр. 8602. 15 Маја 1892. г. у Београду.

НАРЕДБА

На молбу еснафа бакалског а по препоруци управе вар. Београда од 10. Маја 1892. год. Бр. 7644. суд општине вар. Београда, као надлежан, на основу чл. 36. зак. о општинама, наређује:

да се од данас строго забрани продавање страних производа, (као: лимунова, поморанци, сапуна и др.) на оvd. пијацама и по улицама, пошто се таква радња, коју поједина лица упражњавају, по закону има сматрати као торбареве.

Ко би противно овој наредби поступио

биће кажњен на основу § 387. т. 1. крив. закона.

Од суда општине вар. Београда СБр. 8598. 15. Маја 1892. год. у Београду.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА 36. ВАНРЕДНИ САСТАНАК 15. Маја 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Маринковић били од чланова одбора г. г. Н. Х. Поповић, Коста Б. Михајловић, Јов. Ђуровић, С. Авријел, К. Петровић, Мих. П. Бончић, М. Јовановић, В. С. Новаковић, Д. Гајић, Р. Драговић, В. Неранчић, Др. М. Т. Леко, Љуб. Јовановић, М. О. Петровић, Мих. Д. Банковић, К. Д. Главинић, Н. Р. Поповић, С. Вељановић, Др. П. Поповић, Ф. Васиљевић, Милош Триковић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 11. Маја 1892. год. и у одлуци Бр. 383 учињена је измена, да се позове повереништво за преглед каса, да се конституише, па да и председник повереништва, као год и председник општине има права, да наређује ванредне прегледе општинских каса.

II.

Одборник г. К. Б. Михајловић предлаже, да се ноћни стражари нумеришу или на ма који други начин тако означе, да их грађани могу и без њихових имена разликовати и за неуредности и хрђаво владање предпостављеној власти достављати.

По саслушању овога, председник је одговорио, да прима к знању предлог и да ће га доставити управи вар. Београда пошто су ноћни стражари сада под њеним заповедништвом.

IV.

Одборник г. К. Главинић предлаже:
а) да се затвори једренска улица колском саобраћају због израде калдрме;
б) да се очисти од блата јендек на друму од три кључа до монопода дувана и
в) да би се са воловским општинским колма рационалније руковало и да не би кола при товарењу и истоваривању дангубила због недовољне радне снаге, -- предлаже, да се уза свака кола поред рабадије још један надничар узме, који ће радити онда, кад буде посла, одбор је усвојио сва ова три предлога и препоручио суду, да их изврши с тим, да се надничари плате из партије буџетом одређене на одржавање калдрми друмова.

V.

Одборник г. Соломон Авријел пита, да ли је готов пројект пословника за одбор општински.

Одборник г. Љ. Јовановић као члан повереништва за израду тога пројекта одговара, да ће се идућеј седници изнети на решење.

VI.

Одборник г. Мата Јовановић замера, што се у управи водоводној не зна тачно план о по-

ложеним водоводним цевима, него се мора на неколико места копати да би се нашло одређено место за намештање хидраната.

Мисли, да би узалудне наднице требао да сноси надзорни инжињер, који је дужан да тачно зна план положених цеву.

По саслушању овога одборник г. Коста Главинић као члан надзорне водоводне комисије одговара, да су положене водоводне цеву у плану тачно учртане, сем оних на калимегану. Да узалудне наднице не падају на терет општине но на терет предузимача, који је једино и крив, што ово није учртано у плану.

VII.

По прочитању акта истажног судије за вар. Београд АБр. 6771 и 6972, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да је Васа Марковић, доброг имовног стања но да му је владање његово непознато, да је Аксентије Гајић сиротног имовног стања, а владање његово да му је непознато.

VIII.

По прочитању акта VII. пук. команде АБр. 6995, којим се тражи уверење о владању и имовном стању Димитрија Марковића, уредника „Гласа Народа“ одбор је препоручио суду, да се извести да ли је Дим. Марковић под стечајем и у опште каквог имовног стања, па да одбору одговори.

IX.

Председник износи одбору на мишлење молбе којим се траже уверења о сиротноме стању и о породичном односу.

По прочитању тих молби СБр. 8772, 8578, 8642, 8698, одбор је изјавио мишлење, да се Милацу Жљвковићу, Стевану Фигурчићу и Петру Марковићу може дати тражено уверење да се о породичном односу Естере Ј Цеву упита првквено јеврејски скуп на ја јој према томе суд изда тражено уверење.

X.

Председник износи одбору на одобрење извештаје повереништва за одређивање осе у Крунској и Ресавској улици и у трговачкој улици, међу кнез Михајловом и кнез Лазаревом улицом.

По прочитању тих извештаја ГБр. 788, 789 одбор је одобрио одређене осе у поменутиим улицама.

XI.

Председник износи одбору предлог инжињерског одељења, да се набави парни ваљак за набивање земљишта, где ће се калдрма и макадам подлагати.

По прочитању тога предлога ГБр. 441, одбор је после поименичног гласања са 18 гласова против 1 -- (2 нису гласали) решио, да се парни ваљак за општину београдску набави. Овлашћује се председник, да ово решење изврши и да може утрошити до двадесет хиљада динара

из партије буџетом одређене на одржавање калдрме и друмова, пошто претходно саслуша мњење комисије о конструкцији и тежини овога ваљка. Мњење ово да искаже надзорна водозодна комисија са г. г. Т. Селесковићем и Ј. Смедервцем.

XII.

Председник износи одбору на решење акт управе вар. Београда и кварта варошког упр. вар. Београда којим се тражи да општина набави стан за квартове савамадеки и варошки, пошто је најновијим законом стављено у дужност општини да се о становима овим свара.

По прочитању тих акта АБр. 6839, и 6960, одбор је примио к знању с тим да се тражи да предходно држава формално уступи општини у својину све зграде и плацеве управе вароши и њених квартова, као што наређује закон о изменама и допунама у закону о подизању јавних грађевина од 20 Марта о. г.

XIII.

Председник износи одбору на решење акт, VII. пуков. команде, АБр. 5348.) којим се извештава општина, да је сама дужна да се постара за склопиште кола што их као комеру даје, док не буду подигнуте о трошку народа сталне шупе. Одбор је примио к знању овај извештај.

XIV.

По прочитању молбе Стојана К. Тодоровића којом нуди општини, да купи његово имање у Васиној улици звано империјал, одбор је одлучио, да се преко ове молбе пређе на дневни ред.

XV.

Председник износи одбору на решење извештај повереништва за одређивање сталне цене лебу.

По прочитању тога извештаја АБр. 6261, одбор је после поменичког гласања са 11 гласова против 5, од којих су 3 били за 8%, а 2 за 7½% (5 — нису гласали), решио, да се извештај повереништва и предлог његов прими у свему с тим, да се цени житу дода седам као стадан просечан коефицијент те да тим начином добивена цифра буде цена једном килограму леба у парам.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

— **Личне вести.** Павле Станковић, извршитељ општине београдске, који је вршио дужност рачуновође, отпуштен је из службе општинске и предао је уредно своју дужност по извештају комисије.

— **Захвалница** Пре кратког времена пропутовала је кроз Београд управа аустроугарског извозног друштва (Експорт-Ферајна) и отишла даље на исток. Приликом проласка кроз Београд посетили су осим других личности и председника општине, који је добио од управе експорт-ферајна писмену захвалницу на срдачном и пријатељском дочеку.

— **Бане ратарске школе** који су дошли у Београд да прегледају економију топчидерску и београдске знаменитости, почастила је београдска општина са два печена јагњета и 7 хлебова.

ИЗВЕШТАЈ

Комисије за проучавање питања о наплати трошарине на млеко и о санитарском надзору промета јела, пића и других предмета од утицаја на здравље људско.

Поводом молбе овдашњих млекара, да се од плаћања трошарине на млеко ослободе, односно, да им се за непродати из вароши враћено млеко, наплаћена трошарина врати, одбор општине вароши Београда у седницама својим од 27. Јан. и 3. Фебр. о. г. АБр. 1423, пошто је молбу млекара, да се плаћања трошарине на млеко ослободе, одбацио, изабрао је потписане, да проуче питање, на који би се начин могло млекарима враћати наплаћена трошарина за непродато млеко а поред тога да израде и правила о санитарском прегледу млека, које се овде у вароши продаје. У исто доба препоручио је одбор потписанима, да проуче питање и о контролисању каквоће вина и другог алкохолног пића, па да о свему томе поднесу одбору свој извештај.

Увиђајући велику важност ових питања, потписани пре свега изјављују одбору захвалност на поверењу и частим је у следећем саопштити резултат, до кога су дошли у проучавању тих питања

Нема сумње, да није право наплаћивати трошарину и на оно млеко, које се у Београду не прода и које се с тога из вароши враћа. Платање је само, на који начин да се за непродато из вароши враћено млеко наплаћена трошаринска такса врати а да се том приликом интереси општине не оштете т. ј. да се наплаћена трошарина заиста и врати за оно млеко, које је у варош унесено а не и за какав други производ, у коме има више воде но млека.

Кад би се свако млеко, које се у варош уноси, прегледало и количина и каквоћа његова заводила, манипулација око враћања трошарине на млеко била би врло компликована и тешко би се могла као што ваља извести.

Много простије могла би се та манипулација на следећи начин извести.

У пројектованим правилима за контролисање промета млека, о којима ће доцније у овом извештају бити говора, одређено је какво се млеко, по каквоћи, може само доносити овде на продају и кад се то зна, онда по себи се разуме, да и оно млеко, које се из вароши износи мора бити одговарајућег квалитета.

Пре свега, сваки млекар, који буде захтевао, да му се на оно млеко, које из вароши изнесе, наплаћена трошарина врати, држан је да има судове, на којима је верно обележена њихова садржина у литрама, тако да се може лако оценити количина враћеног млека.

Враћено млеко прегледаће затим трошарински чиновник по датом му упутству и само ће се за она и то кравља млека враћати наплаћена трошарина, која имају специфичну тежину између 1.029 и 1.034. (Млека овча могу имати и већу специфичну тежину).

Млека, која у већој мери не одговарају тим условима, или су ипаче сумњива, упућиваће се државној хемијској лабораторији ради ближега прегледа.

По себи се разуме, да ће се и у овом случају с продавцима по закону поступити, ако се код истих нађе водом помешана или иначе неисправна млека.

На тај начин манипулација око враћања трошарине за непродато млеко била би врло проста и са хигијенскога гледишта корисна, а избегла би се опасност да се на рачун млека тражи повраћање трошаринске таксе и за продукте, у којима има више додате воде но млека, шта се у овом случају у главном и жели да предупреди. —

Према напред поменутој одлуци одбора беогр. општине, потписанима стављено је даље у дужност, да израде и правила о контролисању каквоће млека а и вина и другог алкохолног пића, које се у Београду продаје.

Али, како је то питање у врло тесној вези с контролисањем промета и других животних средстава, то су потписани у обим свога проучавања обухватили у неколико и питање а целокупном санитарском надзору животних средстава и других предмета од утицаја на здравље људско.

Имајући за углед друге напредније стране општине, иза који смо у поменутој санитарној уредби, далеко изостали, потписани су се за сада ограничили, да предложе одбору само оне мере, које су најпрече и које би се према нашим приликама и постојећим законским одредбама могле и остварити.

Према чл. 36 т. 6 закона о општинама, општински суд као полицијска власт поред других послова, које има да врши: „Стара се“ и „о одржању здравља људи и стоке у општини. Али обраћа нарочиту пажњу и контролише промет хране, зачина и других предмета од утицаја на здравље људско и стара се да спречи држање и продавање фалсификоване и укварене хране и у опште свију предмета, који би својом употребом могли штетљиво утицати на човечије здравље“.

На основу те законске одредбе суд општине вароши Београда могас би да изда овакву

НАРЕДБУ

Надзор у промету хране, зачина и других предмета од утицаја на здравље људско, као што су судови за јело, пиће и кување, боје, петролеум, играчке тапети и т. д. врше лекари општински по одредби чл. 14 т 4 санит. закона, или општински званичници, којима суд тај посао повери. Они су овлашћени да могу улазити у просторије, у којима се држе горе поменути предмети а за време уобичајеног пазарног доба или када су просторије промету отворене. Исти општински органи овлашћени су даље, да ради ближега испитивања по својој избору узму пробе од горе побројаних предмета, који се држе и продају у

поменути просторијама или јавним местима, пијацама, улицама, при улазу у варош и т. д. На захтев оставиће се сопственику један део од одузете пробе званично затворен или запечаћен. За пробе за које се нађе да су без икакве замерке, да ће се сопственику, ако затражи, наћнада, колико га оне стају.

Пробе, које су ради ближега испитивања одузете, слаће се с припадајућим актима непосредно управи другога одељења државне хемијске лабораторије.

Сваки сопственик одузете пробе има права, да се увери је ли одузета проба хемијски прегледана и о резултату тога прегледа.

Да би се овај надзор у промету животних средстава олакшао и да би се тиме што већма спречило држање и продавање фалсификоване, уварене и штетне хране и у опште свију предмета од утицаја на здравље људско, важе за поједине предмете још и следеће нарочите одредбе:

I. О млеку.

1. Продавање млека допушта се само оним лицима, која имају дозволу од стране суда беогр. општине да могу млеко продавати*). Ову дозволу мора имати сваки млекар уза се кад млеко продаје, ако је не буде уза се носио, одузеће му се сво млеко и продаће се у корист општ. касе, ако пак дозволу за продавање млека и нема, онда ће му се забранити радња и поступити по § 373 а., казненога закона.

Само оним лицима, која буду у стању да се ових правила строго придржавају, даваће суд општ. дозволе за млекарску радњу.

2. Сва стока, која се музе, стоји под надзором марвенога лекара и он је од времена на време контролише.

3. Кравари, који се баве продавањем млека, дужни су да хране своју стоку добром и неувареном храном, и сваки случај разболевања своје стокe музаре да одмах јаве марвеном лекару а и да млеко од болесне стокe не продају дотле, док год марвени лекар то не допусти.

4. У млекарским радњама и то како у шталама тако и у локалима, у којима се млеко држи и продаје, мора владати највећа чистоћа. Стоку несме мустити нико, који од какве заразне болести пати.

5. Помузено и прикупљено млеко, пошто се расхлади, мора се чувати у нарочитим чистим одајама а никако у одајама за становање или спавање.

6. Судови, у којима се млеко музе држи, транспортује и продаје морају одговарати прописима о посуђу за држање и чување јела и пића. У судовима од цинка и некадајисаног бакра несме се држати млеко и износити на продају. Најбољи су судови

од кадајисаног блеха (Weissblech) калајисани бакарни судови, од дрвета, добро глеђосани земљани судови или од штајнгута и порцелана. Судови у којима је млеко морају бити увек добро опрани и чисти а и снабдевени заклопцима, да се млеко сачува од прашине и нечистоће.

7. Кад влада заразна устобоља код стоке, може се на продају износити само кувано млеко, свако пак друго млеко, које гадно изгледа или је по здравље штетно, мора се искључити из промета. Исто тако кад у каквој кући, у којој јемлекарска радња или где се млеко држи и продаје, или где се стока чува и музе, појави нека заразна болест, забраниће се из те куће продавање млека.

8. Кравље млеко, које има мање спец. тежину од 1.029 или већу од 1.034 забрањено је у Београду продавати.

9. Млеко, које се на продају износи испитаће се пијоскопом па ако се докаже, да нема довољно масла па и ако по спец. тажини одговара горњим одредбама, искључиће се од продаје.

10. Продавац таквог неисправног млека спровешће се одмах државној хемијској лабораторији да се млеко, које је од продаје искључено тамо хемијски прегледа и по претходном прегледу решиће се, да ли се може допустити продавање таквога млека или ће се просути и продавац по закону казнити.

11. Забрањено је кравље млеко мешати с овчим или овче млеко продавати под именом крављег млека.

12. Овче млеко, које се на продају износи, има обично спец. теж. већу од 1.034, која пак имају мању спец. теж. од 1.030 или већу од 1.041 а и која на пијоскопу покажу, да нису довољна масна, сумњива су и таква млека упућиваће се држ. хем. лабораторији ради хемијскога прегледа.

13. Приликом санитарскога контролисања каквоће млека треба пазити и на то, да се код свију а не само код појединих млекара, по могућству неколико пута преко године млеко прегледа.

14. Преглед млека према овом упутству вршиће лекари општински и званичници, којима суд беогр. општ. тај поса повери.

15. О резултату извршенога прегледа водиће се по нарочито удешеним формуларима особени записник, да би се према тим записницима у Општ. Новинама могло од времена на време објављивати какво је млеко код појединих млекара нађено.

16. Сваки онај који се ових правила не придржава и буде услед тога три пут кажњен, забраниће му се млекарска радња.

17. Приватни, који за своју домаћу потребу купују млеко, ако затраже, прегледаће им се купљено млеко *беслатно*. То прегледаће млека вршиће се у свима општинским одељцима и у другом одељ. државне хемијске лабораторије.

II. О вину

1. Контролисање промета вина вршиће се на трошаринским станицама приликом

увоза вина за Београд и по каванама, гостионицама, механама и другим јавним локалима а и у подрумима, у којима се за продају одређено вино држи.

На трошаринским станицама редовно ће се вршити и претходни преглед вина а према упутствима, која ће се дати чиновницима трошарине београдске.

По каванама, гостионицама, механама и другим јавним локалима као и горе поменути подрумима узимаће општ. лекари приликом санит. ревизија пробе *сумњивих* вина и слаће их другом одељењу државне хем. лабораторије, ради хемијскога прегледа.

2. Под именом вина допуштено је доносити на продају само такво пиће, које је добивено алкохолним врењем из сока свежега грожђа а без икаквих додатака.

3. Боја црпога вина мора да је пореклом једино из љуске црнога грожђа. Није дакле допуштено да се вину, које се на продају износи, ма каква страна боја додаје.

4. Вештачка вина, вина од сувога грожђа и која су додатцима других материја промењена, као што су *гализована* (додатком шећера соку од грожђа) *петиотисована* (додатком слатке воде комини и прављењем вина из те смесе) *шпталлизована* (додатком ситно измењаног калцијумкарбоната) *овинирана* (додатком алкохола и воде вину) *вина од комине* као и *куирана* (мешање) тих вина с природним вином, забрањено је продавати под именом чистог природног вина.

5. Вина могу се бистрити искључиво само таквим средствима, која нису ни укључила штетна као што су н. пр. стипса, соли других метала и т. д.

Вина, која су гипсом бистрена (платрована) смеју имати у једном литру највише 2 грама калијумсулфата.

Сваки пак, који је купио или поручио природно вино има права да не прими платровано вино, па ма оно имало у 1 литру и мање од 2 грама калијумсулфата.

6. За Конзервисање вина и за поправљање вина, која су почела да се кваре, могу се примењивати само такве методе, којима пиће неће постати штетно.

7. Укварена вина није слободно продавати, али пре но што се забрани продавање извеснога покваренога вина и са продавцем услед тога по закону поступи, нужно је да се вино и хемијски испита.

8. Сумпорисана вина, т. ј. вина, која услед претераног сумпорисања буради садрже сумпорасте киселине забрањено је крчмити. У опште пак забрањено је и у велико износити на продају вина, која у једном литру имају преко 20 милиграма сумпорасте киселине.

Медациона вина (за болеснике) не смеју имати ни трага сумпорасте киселине.

III. О пиву.

1. Под пивом разуме се пиће, које је зготовљено из хмеља, слади од јечма и чисте пијаће воде.

Употреба других сировина мора се у промету пива јасно декларисати.

*) У року од месец дана, од када се ова наредба објави, дужни су сви млекарски, да од беогр. општине добаје дозволу, да могу млеко у вароши продавати. За сваку такву дозволу плаћаће таксу од 50 пр. ден. У тим дозволама, које ће се сваке године обнављати, поред осталог биће и нарочите рубрике за белешке о резултату извршенога прегледа млека. Такве дозволе морају при себи имати сви продавци млека и то како газде тако и њихови можди, који по вароши млеко разносе и продају.

2. Забрањено је и кажњиво :

- Употреба сурогата за горчину пива.
- Свако вештачко бојење пива, у колико би томе било намере за превару.
- Употреба по здравље штетних средстава за бистрење пива као што је калцијумхидросулфит.
- Употреба конзервишких средстава, која штетно на здравље утичу као што су салицилна киселина, борна киселина, борнак и т. д.

д) Продавање укисељеног или на ма који други начин уквареног пива па и ако је неутралишких средствима (натријумбикарбонатом и том подобно) кисео укус изгубило.

ђ) Точење врло младог и још мутног пива; које има степен преварања испод 48 а ако је иначе врло добро и бистро пиво може имати и мањи степен преварања, али никако испод 44.

3. Употреба апарата за точење пива под притиском, забрањено је.

4. У локалима, у којима се пиво производи а и точи мора владати највећа чистота.

Најстрожије се забрањује и сваки ће бити кажњен ко се ухвати, да пиво, које у чашама застане меша с пивом из бурета и понова крчи. Чаше пивске морају се после сваке употребе добро опрати и затим увек *чистом* водом а не оном истом, у којој су и пране, једно два пут исплакнуту.

5. Приликом санитарских ревизија обратиће се пажња, да ли се произвођачи и продавци пива ових правила строго продржавају. Од сумњивог пива узима ће се редовно пробе ради хемијског прегледа.

IV. О ракији и другом алкохолном пићу.

1. Забрањено је продавање ракије и другог алкохолног пића, у коме се доказује да има каквих страних штетних материја.

2. Ракија у којој има бакра раствореног из казана или луле приликом печења ракије, сматра се да је штетна. Али, како се готово у свима нашим ракијама обично налазе минималне количине бакра, за које се не може рећи да су штетне, то ће се само оне ракије сматрати да су штетне, у којима се може бакар доказати раствором фероцијанкалијума. Ако се дакле додатком тога раствора у ракији, која је истом количином воде разређена, појави црвенкасто мрка боја, сматраће се да је таква ракија штетна.

Исто тако не допушта се, да у ракији има ма каквих по здравље штетних соли метала (олова, цинка и др.) и слободних минералних киселина (сумпорне киселине).

У ракији не треба да има фузла (амилахола) а у којој се нађе да има више од 0.15% фузла, сматра се да је по здравље штетна.

За бојење ликера и другог алкохолног пића није дозвољено узимати анилинске или друге какве по здравље штетне боје.

2. Забрањено је под именом „природне ракије“ као под именом шљивовице, комовице, коњака, рума и т. д. продавати вештачке производе.

Ракија, у којој не може јасно да се докаже специфички дестилациони производ, који чини карактеристични буке пића, или је тај буке замењен каквом „есенциом“, онда се таква ракија увек мора обележити као вештачка ракија н. пр. „вештачки коњак“ „вештачки рум“ и т. д.

3. Приликом санитарских ревизија узима ће се од сумњивих ракија и другог алкохолног пића пробе, ради хемијског прегледа.

V. О сирћету.

1. Само чисто сирће и у коме нема каквих страних штетних материја дозвољено је продавати.

2. Под именом природног винског сирћета забрањено је продавати вештачке производе.

3. Сирће за јело и другу кухињску и домаћу потребу треба да има бар 4% сирћетне киселине. Слабије сирће забрањено је продавати.

4. Да би се оценила каквоћа сирћета, узима ће се редовно приликом санитарских ревизија од сумњивих производа пробе ради хемијског прегледа.

VI. О уљу за јело.

1. Забрањено је под именом уља од маслина продавати друго какво уље н. пр. котово или сезамово уље и т. д. или смесу уља од маслина с другим уљем.

2. На судовима, у којима се ради продаје држи уље за јело, мора бити јасно и разгледно написано, да сваки купац види, какво је уље у истом суду, да ли уље од маслина или друго какво уље или смеса разних уља.

3. Само чисто и неукварено уље дозвољено је продавати.

4. Каквоћа уља оцењиваће се хемијском анализом и тога ради узимаће се пробе сумњивог уља приликом санитарских ревизија.

VII. О посућу у опште за јело, пиће, кување и за мерење течности.

1. Судови за јело, пиће, кување и за мерење течности не смеју бити:

а) од олова или залемљени металном смесом, у којој има више од 10% олова.

б) калајисани легуром у којој има олова. Ово важи и за бакарне калајисане судове, који увек морају бити *чистим* калајем калајисани ако служе за држање и кување јела, пића и другу сличну потребу.

в) Не смеју бити од легура или глеђосани емаљом или глазуrom, из којих судова сирће од 4% јачине после по сата кувања може олово да раствори.

г) од гуме или каучука у коме има олова или цинка. Ово важи и за цуцле и играчке од каучука.

2. Забрањена је употреба штавола или друге какве металне хартије, у којој има олова а служи за савијање животних средстава.

3. Затварачи на сифонима не смеју имати више од 1% олова.

4. Да ли посуђе и други овде поменути предмети одговарају овим правилима,

оцењиваће се хемијским прегледом појединих сумњивих предмета, који ће се тога ради одузимати, приликом санитарских ревизија. —

* * *

И о промету осталих таквих предмета потписани налазе, да би требало израдити нарочита правила. Тако н. пр. о бојама, које служе за бојење животних средстава, о брашну, хлебу, маслу, масти, милераму, кави, чају, цимету, биберу, аловој паприци, сапуну, петролеуму и т. д. Али да се не би усљед проучавања и израде тих правила, ова иначе врло важна и хитна ствар одлагала, то се потписани односно промета осталих животних средстава и других предмета од утицаја на здравље људско за сада ограничавају само на следећу општу напомену:

При крају горе поменутих наредби а у вези с правилима о промету млека, вина, пива ракије, сирћета, уља и посуђа, нужно би било изрично напоменути, да се најстрожије забрањује и да ће сваки онај бити по закону кажњен, код кога се нађе, да у опште држи и продаје по здравље штетне предмете, да предмете од веће вредности меша с предметима од мање вредности смећајући на већу добит, ко н. пр. штетним бојама фарба јела, пића и друге предмете за домаћу потребу, ко у брашно и хлеб трпа штетне материје, ко бибер, паприку, цимет и т. д. меша с предметима од мање вредности и тим подобно.

За време, док се и код нас по примеру других страних држава не изради нарочити закон о промету животних средстава, нужно би било с онима који се горње наредбе не би придржавали, поступити према одредбама нашег казног закона и правилима о држању и продавању отровних ствари.

Тако из казног закона имали би, да се промене следећи параграфи:

§. 332., Да се казни у новцу од једног до двадесет талира, или затвором до 15 дана:

1... ..

2.....

3., Домаћин који какву год прилепчиву болест на укућанима или домаћој стоци примети, па о овоме меспу полицијску власт не извести.

4., Ко појавившој се каквој редњи, изасланом лекару затаји и не каже болесника или марвинће од редње болујуће;

5.....

6., Ко из места, где прилепчива сточна болест влада, у здраво место млеко, сир, месо, коже, или ма шта друго без допуштења полицијске власти пренесе, у ком случају губи и оно што је пренео. Ако би у овом §-фу казани поступци зла сљедства за собом повукли, кривац се може казнити до 30 дана затвора, а по мери кривице и причињених злих сљедства предати и суду на осуђење.

У случајима под бројем 5. и 6. продате прилепчиве ствари одузеће се од купца

и њему новце повратити, ако зато није знао, ако је пак знао, онда губи што је платио, а ствари ће се уништити.

§ 333. Да се казни новчано од три цванцика до три талира, или затвором од једнога до три дана:

1., Ко незрело воће или бостан продаје;
2., млекари, који у млеко воду сипају;
У првом слушају незрело воће или бостан одузеће се и бацати, а за продато незрело воће или бостан узете новце продавац ће повратити. У другом слушају млеко ће се просути, и за продато такође продавац ће новце повратити.

§ 334. Да се казни у новцу од 10 до 30 талири или затвором до 30 дана онај, који отровне ствари и лекове без дозволења полицијске власти држи и продаје. Отровне ствари и лекови одузеће се и продати за рачун државне касе. Осим тога ако је он такве ствари предао, и ако су од туда зла следства произашла кривац да се преда суду.

§ 335. Да се казни у новцу до 10 талира:

1., Ко уводи рибу трује као и онај, који кварно у трулеж прелазећу или тровану рибу продаје. За продану рибу новце да врати купцу, а риба да му се одузме и баца;
2.....
и т. д.

§ 369. Новчаном казни од 10 до 20 талира да се казни:

1.....
2.....
3., касани и топачи који се усуде месо од нездравог марвинчета продавати, или који нездравом или поквареном месо, које је почело заударати или је упљувано, или са свим мршаво продају;

4., касанин, који не би у свако време довољног и доброг меса имао;

5.....
и т. д.

§ 372. Новчано од 5 до 15 талира да се казне.

1., механције, гостионичари, који нездравом или поквареном месо купује или пеку;
2., механције који непечен леб продају, у ком саучају морају вратити и новце за леб који им се натраг пошље, на ма овај и начет био;

3., механције и сви они, који пиће точе, ако нездравом и поквареном пиће продају или ово шкодљивим стварима фарбају и кваре.

4.....
5.....

6., механције и пекари који ексихан леб продају. У случајима под бројевима 1., 2., и 3., означенима имају се сваки пут они шкодљиви предмети одузети и одбацити, а у случају под бројем 6., означеном, одузеће се леб на ползу шпитаља, апсеника, или општинске касе.

§ 373. а., ко отвори дућан или каваз занат, и у опште радњу за коју је одобрење нужно, отпочне радити без надлежног одобрења, да му се затвори дућан и радња забрани. А ко отвори почем му је

затворен или почне радити занат или радњу пошто му је забрањена, да плати од 5 до 20 талира, и опет да му се дућан затвори а радња или занат забрани.

§. 374., Механције и пекари који што приме да испеку пак прегоре, или недопеку или покваре, да плате ономе чија је ствар онолико, колико она кошта и се да казне у новцу од једног до шест цванцика.

Тако ће се казнити и кад се коме што с фуруне однесе.

§. 382., Затвором од три до тридесет дана, или новчано од три до тридесет талира да се казне -

- 1.,
- 2.,
- 3.,
- 4., Продавац, који у брашно, маст, лој, восак, сир и тим подобна друге ствари мање вредности умеће, смерајући на већу добит;
- 5., Продавац који би у брашно, жито и тим подобна, одозго бољу робу метуо, а одоздо лошију;
- 6.,
- 7.,
- 8.,
- 9.,
- 10., Ствари под бр. 4., и 5., одузеће се; па према својству истих или уништити или ако се оне пречишћењем или иначе употребљивима учинити могу, употребити се или продати на ползу болнице.

Из правила о држању и продавању отрова и отровних ствари итд. да поменемо следеће одредбе:

§. 13.

Јела, пића, посласнице несмеју се бојадисати са бојом које садржавају метале (изузимајући гвожђе) гумигути, покринску киселину и унилин.

§. 14.

Играчке дечије несмеју се бојадисати са бојом и препаратима, који садржавају: арсен, антимон, олово, кадмијум, бакар, кобалт, живу, (изузимајући чистог цинобера) цинка и гумигути.

Употреба других металних боја за бојадисање тих ствари дозвољена је, само морају се ове боје превучи фирнајзом, који се не да лако отрти и који може да издржи сваки утицај влаге.

§. 15.

Боје, које служе за бојење порцеланског и лончарског еспана и о којима је била реч у претходном §-у морају бити на тим стварима угорене.

§. 16.

Бојење уметничког цвећа бојама, које садржавају арсеника, забрањује се.

§. 17.

Најстрожије забрањује се бојење соба, тапета итд. са бојама, које садржавају арсеника, ма да се ове боје и импрегнишу са каквим фирнајзом.

У § у 19. истих правила прописано је, да се сваки онај, који противно истим пра-

вилама поступи, казни према члану 25 закона о уређењу санитетске струке и о чувању народнога здравља са педесет до триста динара.

Поред ових одредаба примењиваће се у специјалним случајевима и друге одредбе, које код нас постоје а овде нису нарочито поменуте као и које би се за време евентуалног трајања ове наредбе прописале.

Овом приликом требало би нашим оvd. продавцима и препродавцима обратити нарочиту пажњу, да приликом куповања своје робе траже начина да се увере о исправности купљене робе, јер онај код кога се нађе да неисправну робу продаје, одговоран је за сваку неисправност робе. —

На крају овога извештаја потписани имају част предложити одбору општине вароши Београда, да изволи решити:

1. Да се од наплаћене трошаринске таксе на млеко врати млекарима такса за ону количину непродатог млека, коју врате и из вароши изнесу, али само под тим условом, ако се докаже, да враћено млеко одговара прописаним захтевима доброг и чистог млека.

2. Да суд општине вар. Београда изда наредбу о контролисању промета млека, вина, пива, ракије, сирћета, уља и посуђа. У истој наредби да се помену и остали главнији предмети, који подлежу санитет. контроли, и

3. Да се објаве извесне одредбе из казненог закона и правила о држању и продавању отрова и отровних ствари, по којима ће се казнити сви они, који се издате наредбе не би придржавали.

19. Априла 1892. г.
у Београду.

Чланови комисије:

Др. Марко Т. Лено.
Лазар П. Дашкович.
В. М. Тодорович.
др. Павао Попович.

ИЗВЕШТАЈ

о количини воде која је потрошена на чесмама у Београду

од 16 Априла до 1. Маја 1892. г.

Тек. број	ВОДА ИЗ	Рад. дневно сати	Количина воде за 15 дана у литрима	Примедба
1	Општ. бунара	8-2 м.	1,350.000	
2	Вар. извора	24 сат.	3,039.020	
3	Булб. извора	24 сат.	1,035.510	
Свега за 15 дана литара			5,424.530	

ОБЈАВА

Ради осигурања калдрмисања у вароши Панчеву, које је на 11.476 фр. 36 новчића предрачуњено, и ради набаве за о раву калдрме и друма нужни 300 м.³ обичног камена држаће се 30. Маја (11. Јуна) 1892. пре подне у 10 сахати у великој мајстратској дворани мунуендо лиценцијација.

На ову се лицитацију позивају подузимачи с том примедбом, да се 5% од изкличне цене пре почетка лицитације у име жаобине положити има, коју је жаобину најповољнији подузимач до на 10% јамчевине одмах допунити дужан; и да се лицитацијони услови, нацрти, предмере, прорачуни и образац камена у ововарошском мерничком звању прегледати могу.

До почетка лицитације примају се и запечаћене писмене са 50 новч. билегом и 10% јамчевине снабдевене понуде у којима оферент изјавити мора, да се лицитацијоним условима у свему подвргава.

Рефлектовати се може уједно на посао и на лифровање камена, а тако исто и засебно. Накнадни оферти неће се узети у обзир.

Ч Панчеву из седнице варошког мајистрата држане 29 Априла (11 Маја) 1892. Бр. 5858.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 4. Јуна ове године држаће се офертална лицитација у грађевинском одељењу суда општине вар. Београда на „марвеном тргу“ у Панђеловој кући, за подизање (дозиравање) трећег спрата на здању Суда општине вар. Београда.

Оферти ће се примати од 9—12 часова а отвори ће се тачно у 12 час. у подне. Кауција 6.500 динара.

Странци полажу дуплу кауцију.

Оферти се имају снабдети са прописним маркама.

Ближи услови и остала техничка документа, могу се видети сваког радног дана за време канцелариско и при лицитацији.

Од стране суда општине вар. Београда ГБр 767. од 4. Маја 1892. г. Београд.

На дан 27. Маја ов. год. од 3—6 часова после подне, држаће се у грађевинском одељењу суда општ. вар. Београда у Панђеловој кући, — марвени трг — усмена јавна лицитација за откопавање земље и полатање калдрме на вел. пијаци између постојећих месарница и управе вароши Београда.

Кауција 350 дин у готовоа новцу или у државним папирима.

Странци полажу дуплу кауцију.

Ближи услови и предрачун могу се видети сваког радног дана канцелариског и при лицитацији.

Од стране суда општине вар. Београда ГБр. 791. 12. Маја 1892. год. Београд.

На дан 28 Маја тек. год. од 3—6 часова после подне, држаће се усмена јавна лицитација у грађевинском одељењу Суда општ. вар. — Београда у „Панђелиној кући — марвени трг“ за оправку старе калдрме у улици „Обилића Венац и Краљ Милановој до Скопљанске улице.

Кауција (80) осамдесет динара у готовом новцу или државним папирима.

Ближи услови и предрачун могу се

видети сваког радног дана за време канцелариско и при лицитацији.

Од стране суда општине вар. Београда ГБр 817, 16 Маја 1892. г. у Београду.

Суд београдске општине, држаће на дан 1. Јуна т. г. лицитацију за набавку 13.000 килограма зоби, и 11.500 килограма јечма, за храну коња пожарне чете.

Личитација ће се држати пред кафаном „Босном“ на малој пијаци од 3—6 часова по подне.

Кауцију полажу српски грађани, за зоб 160 дин., а за јечам 140 дин., страни подзници полажу дупло. Кауција се прима у новцу, или у државним хартијама од вредности.

Услови ове лицитације, могу се видети, сваког радног дана, у канцелариско време, и на дан лицитације, у књиговодству београдске општине.

Од Суда општине вароши Београда, 15 Маја 1892 год. СБр. 8816. у Београду.

Палилулски одељак београдске општине, држаће на дан 27. т. м. лицитацију за оправку општинских рабадских возова-кола.

С тога позива коларе да поменутог дана дођу на лицитацију у која ће се држати од 3—6 часова по подне.

Од Суда општине вароши Београда 15 Маја 1892 године. СБр. 4718. у Београду.

ВАЖРЕДНИ САСТАНАК ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ (извод из стеногр. белешака) држан. 19. Марта 1892 год

(СВРШЕТАК)

— **Бока Димитријевић** Мисли да резултат зависи од надзора, па ако је та школа потребна Београду, да јој се помогне али установи и строги надзор.

Председник доказује потребу за тако забавиште и слаже се с предлогом **Б. Димитријевића** да се одреди јава контрола. мисли да би се та контрола могла поверити друштву за унапређење савслог краја, па да се њему у руке и да општинска помоћ.

— **Гавра Бркић** противан је у опште давању помоћи за ове школе.

— **Никола Поповић** слаже се с председником да, ако се помоћ даје, да се да друштву а не молитељци.

— **Бока Нешић**, и он се слаже са председником.

Би усвојено, да се пита друштво хоће ли оно да води бригу о овој школи, па да се њему и да помоћ.

Председник тражи одобрење да се може утрошити до 1400 дин. за калдрмисање немањине улице, како би се могла привлачити земља за прављење насипа поред Дунава.

— **Гавра Бркић** противан је овоме и мисли, да би требало само друштво дунавског краја да овај грошак сноси.

— **Никола Поповић** доказује да интерес општине захтева, да се ова улица калдрмиса а не приватни интереси там. грађана. У подужем говору излаже како ће

општина имати велике користи од утврђења дунавске обале, а да се до тога дође, да се може земља за утврђење носити, мора се ова улица калдрмисати.

После поменичног гласања би решено да се ово калдрмисање изврши по предлогу председника.

Састанак је закључен у 9 1/2 часова по подне.

држан 23. Марта 1892. г. у Београду.

— **Председник**. Отварам одборску седницу и молим да саслушате записник 21 редов. састанка (секретар прочита). Има ли ко шта да примети.

— **Бока Нешић**. Код онога става гди се говори о коцкастој калдрми изостало је, да се каже да је у прошлој седници решено поред улице Савске, Мајданске, Кнез Михајлове и део улице Краљ Миланове. С тога нека се то исправи, јер је и за овај део решено да се коцкастом калдрмом калдрмиса (Чује се: јесте решено).

— **Председник**. Добро. Прима се исправка. Има ли још ко шта да примети? (нема) Усваја ли одбор записник? (усваја).

— **Марко Велизарић**. Кад је реч о калдрми ја имам једно питање. Још лане је одбор решио да се калдрмиса Которска улица и то је почето, па је остао један део некалдрмисан с тога, што није био на-сут. Сад како је лепо време то треба оправити, да би се могло пролазити. С тога молим г. председника да то нареди.

— **Председник**. То ми је питање познато. По томе ја сам већ учинио нужан корак да онај предузимач почне насипање и одредио сам му и рок докле да сврши,

— **Андра Одавић**. Ја сам пре неколико седница питао овде г. председника односно куће г. Карапеша у којој је школа. Питање је било односно дужности ко ће за оправке одговарати. Председник је обећао дати у другој седници одговор. Прошло је већ неколико седница и још није одговорио.

— **Председник**. За кућу Карапеша имам да кажем да су акта код комисије одређене да изврши преглед о оправци. Та акта ја сам читао и у колико се сећам г. Карапеша је дужан да изврши све оправке при предаји куће, а општина при повраћају исто да је дужна да му је врати у добром стању. Овако стоји записано и у саслушању г. Карапеша, које је сам г. Карапеша написао.

— **Мића Петровић**. Ја сам хтео да питам г. председника хоће ли изнети пред одбор оно питање о тарифи жељезничкој за пренос, о коме сам писмени предлог поднео. Ствар је хитна.

— **Председник**. Има доста питања на која треба одговорити, али ја хитам прво да скинем ове друге ствари са дневног реда, па после да одговарам на та питања.

Ако одбор налази, да је нужно о овоме питању сад говорити и да да своје мишљење, ја нисам противан, али треба знати, да ће ови предмети и даље стајати на дневном реду не решени. Жели ли одбор да се прочита предлог г. Мићин (жели.) Добро. Изволте чути. (Секретар прочита.)

Дакле ово је питање односно тарифе жељезничке што је смањена подвозна такса. Питање сте чули. За то је образована већ и комисија, која то претреса те да се тарифа дотера да неби штетила београдску трговину. Колико је та комисија досад урадила, ја неznam.

Познато ми је да је на претставку трговачког удружења пешто учињено да се та тарифа одреди. Стоји то, да услед те тарифе трговина обилази Београд и говорио сам о томе са директором жељезнице и знам да и он од своје стране у колико је могуће чини, да то не буде на штету наше трговине.

— *Бока Нешић.* Држим господо, да није довољно само то, што је ово питање покренуло трговачко удружење, него треба и београдско представништво да се стара о томе извозу и увозу, те да се трговина задржи у Београду што ће се учинити, ако се подејствује на надлежном месту, да се тарифа о подвозу удеси за наше интересе. Ако бј овако остало онда за Београд зло, јер трговац који носи за Пешту иде право тамо и незадржи се овде, а који опет из Пеште увози за Србију он иде право за Ниш. Дакле трговина обилази Београд. С тога молим председништво и одбор да се настане, те да се то не учини на штету Београдске трговине.

— *Коста Главинић.* Господо. Из овога питања сваки може да увиди, да је решење овога питања управ животна питање за Београд. Ако се трговина незадржава у Београду онда је зло за Београд. Свакојако никако не треба да прође без учешћа Београда.

С тога би ја предложио, да се додати тарифа и овде претресе у идућој седници и донесе одлука да председник са једном депутацијом иде надлежном г. министру и умоли да се то поправи.

Ако су оваке тарифе учињене, као што се говори о том подвозу, онда је излишно и мислити, да Београд буде центар трговине.

Мика Банковић. По уговору који је склопљен са Аустро-Угарском и Турском у директном саобраћају плаћа се мање подвоз. Н. пр. за један вагон од Ниша плаћа се мање подвоза, него од Београда до Ниша. То је страшно за нас. То исто важи и за извоз хране и сировине. Ако упути робу директ ван Београда онда се подвоз плаћа 15% мање, него ако дође у Београд.

Није довољно, ако се ослонимо на то што је трговачко удружење учинило корак за поправку овога, већ је дужност представништва општинског да се заузме, те да се та тарифа измени да нема разлике. Угледајмо се за оваке прилике на Смедерево. По закону свака општина има право да наплати 16 пара таксе на храну Смедеревска општина сама пропустила је да ову таксу не наплаћује. То чини велику суму за извознике а од врло велике је важности за трговину Смедеревску.

Хвала г. Мићи што је изнео овај предлог, а претставништво свакојако има дужност да се постара за своју трговину.

— *Председник.* Као што сам напоменуо ово је питање врло важно по трговину и по Београд и као такво. оно треба да занима и претставништво општине и трговачко удружење. Ја са своје стране могу да изјавим да сам у овој ствари сазнао од људи, који се тим пословима баве. Неколико пута ја сам тражио тарифу од једног мог пријатеља, али је нисам добио. Међу тим слушао сам да се поступа овако, као што наводи г. Банковић. Кад се о ствари обавестим ја мислим да учиним све што треба, те да се Београд не обилази.

— *Мика Банковић.* Г. министар народ. привреде, министар грађевина, па и трговачко удружење, а већ по себи се разуме

и претставништво општине треба да настану, те да жељезн. дирекција постигне споразум са држ жељезницама у Пешти и Бечу, те да трговачки еспани не мимолазе Београд. У осталом ваља имати на уму, да је цео наших суседа да на све могуће начине обеснаже Београд те да не буде центар трговачки на полуострву балканском.

— *Мата Јовановић.* Ово је питање врло важно, а ми писмо спремни да говоримо, јер немамо ничега при руци. Ја бих предложио да ову ствар проуче за идућу седницу г. Мића Петровић, Мика Банковић и Одавић, па да нам реферирину.

— *Председник.* Усвајате ли ово? (Али да дође и председник). Доћи ће и он.

— *Љуба Јовановић.* Пре него што се пређе на даљи рад дозволите да учиним једно питање. Вама је, господо, познато, какви су се гласови јуче чули по Београду услед тога, што велики број гласача није био убележен у гласачким списковима. Утисак је био тако непријатан, да је и то могло бити један мали узрок, што је гласање неповољно испало. У осталом био тај утисак добар или хрђав, то је друга ствар: али овде је реч о једној крупној неправилности, која не треба никако више да се деси. Ја се надам да ће председништво прихватити нашу жељу, да се најозбиљније извиди до кога је била кривица, да спискови буду овако погрешни и непотпуни и ако може, нека дотично лице подвргне казни, а ако не може нека учини претставку надлежној власти да она то уради.

— *Председник.* Не само од како сам ја на овом месту, него још много раније у колико ми је познато било је муке око гласачких спискова и било је непрекидних жалби ово тога, што је један уписан а други није. Такви су се случајеви десили и јуче. Ја сам и раније молио господу, који присуствују при гласању, да сваки пут забележе лица, која нису уврћена била у спискове гласача, па је тако и јуче учињено. Према тим прибављеним списковима учињено је дапас поређење и нашло се, само 2—3 лица, која су имала право гласања у другој ком кварту, а не онде где су се јављали да гласају. Сва друга у великом броју означена лица нису била означена у гласачке спискове. Сматрам за дужност да вам објасним како се ти спискови праве. Као што знате, господо, ми немамо податке о плаћеној порези, те по томе ни гласачке спискове не можемо да пишемо, него их добавимо од пореског одељења управе вароши. Ми пошљемо наше чиновнике тамо, који добију од порезника имена лица, која су платила порез, па их према томе и уврсте у списак гласача. Тако је рађено раније, а тако је рађено и у овој прилици. Лица, која су то радила поуздана су, и ја имам потпуно вере, да су ти наши службеници тачно и часно извршили своју дужност тим пре, што су и раније на том радили, па су се извештили. Ако у опште какве неправилности има, ја држим да је та у пореском одељењу, у коме можда није забележен неки од грађана у књигу, који је порезу платио и т. д. Ја сам наредио да се направи један списак, који ћу ја лично однети председнику пореске управе и молићу га, да одреди једнога чиновника који ће се најтачније уверити, да ли је овде било какве неправилности, и ако је било да се исправи и одговорна лица да се казне. У осталом, ја мислим, докле год буде овога двојства у раду, да нам спискови неће бити уредни. Мора се ствар уде-

сити тако да нам спискове предају израђене саме пореске власти, или да их израђује општински суд.

То је што сам имао да објасним и према томе ви видите, да нема кривице до општинских органа.

Сад изволте чути лицитације.

Прво лицитацију о давању под закуп општинске утрине па попашу. (Секретар прочита) Ова је утрина давана више пута, па је напоследку остало да буде уже лицитације између Николе Тасића и Илије Албахари; па је остала на Албахари за 1263 дин. годишње. Буџет је предвидео хиљаду динара за ово. Усваја ли одбор ову лицитацију? (Устаја.)

Чујте другу лицитацију за откопавање земље. (Инжињер прочита) Неки Коста Триковић поднео је мени једну молбу којом се нуди за ово откопавање, Та је молба у свези са овом лицитацијом. Ако желите да се и она прочита (желимо). Добро. Чујте. (Инжињер прочита) Дакле тражи 6 гр. од кубног метра, да носи онде гди је стара палилулска чесма била и у вишњичку улицу. У прошлој седници био је говор односно ношења земље чак на Дунав и због тога је и цена била скупља, па је тражено да се одреди друга лицитација. На истој није био ни један лицитант. Ево нека г. инжињер то објасни. (Инжињер објашњава.) Прима ли се понуда или не?

— *Веља Тодоровић.* Господо. Готово сваке седнице држи се говор о овим лицитационим стварима и понудама после лицитације. То све бива услед тога, што се те лицитације држе у грађевинском одељењу, па свет и не зна за исте. Ко ту на такву лицитацију долази? Ту долазе само неколицина а остали и незнају. Та неколицина т.ј. њих 3—4 човека, који се нарочито баве овим послом договоре се, па неће да дођу на лицитацију, него после ове дају неке понуде засебне.

Да би се овоме доскочило, држим да би те лицитације требало држати на каквом јавном месту пред каком гостионицом и то место објавити, како би и свет, који пролази то сазнао и онда може да се деси да се и људи, који нису за ово знали, приме да јефтиније земљу носе. Каже се: у инжињерском одељењу. Ево ја читам те огласе, па опет незнам па тако и други, с тога је боље на јавном месту те да може знати и онај који се тим не бави и који не чита новине. Нек се те лицитације држе јавно н. пр. пред Паризом или другом гостионицом. (Чује се: код Боторића). С тога сам да се одреди друга лицитација па каквом јавном месту.

— *Бока Нешић.* Мало час тражио сам реч да говорим о лицитацијама па ми се није дала реч или намерно или што г. председник није видео. Ја сам хтео и против оне прво сад одобрено лицитације да говорим, па тако исто и овде хоћу да говорим, да се те лицитације не држе по канцеларијама, већ јавно. Ја се потпуно слажем са г. Вељом. Данас се може десити, да се једна цела корпорација за какву ствар сложи и договори, а камо ли да неће 3—4 човека за ове лицитације. Нека се држи друга лицитација на јавном месту, а ова да се не одобри.

— *Мата Јовановић.* Господо. Са нашим лицитацијама доиста иде врло трајаво. Али то има и свога узрока. Ја ћу да говорим само о овој лицитацији односно одкопавања земље. Узрок је томе, што нема довољно

људи, који се овим послом баве. Свега има њих 2—3. Онај Триша неки Бикел и један који ради циви. Других нема. Због тога је тако испало да лицитаната нема. Ја сумњам, да се ма гди држи лицитација, да ће лицитаната бити. Незгода је и у томе, што нема људи, који би се одважили да набаве сретства за подвоз.

Грађевинско одељење требало би сваки пут кад држи лицитацију, да изда један распис на све оне, за које зна, да се овим послом баве па да их и писмом извести и онда држим да би се много олакшало.

— *Коста Главинић.* Господо, ми смо и прошле године имали често кубуру с извесним пословима за то, што писмо имали људе, који ће да их сврше. Но у таквим случајевима позвани су и грађани, да помогну са своје стране колико се може, те да се сврше. Ја ћу да вам напоменем један пример. При откопавању земље у више улица на „Дорћолу“ требало је набавити лицитаната, по цени што је могуће умеренијој. Ови крупнији лицитанти, који имају кола за изношење земље, ти су бесни и траже високе цене, а сиротнији људи, који би могли такође нешто да ураде, ти немају да положе кауцију. Да би се незгоди докочило грађани дунавског краја полагали су кауцију за те ситније лицитанте и давали рад на мање партије, те је тако јевтиније свршен. То што су сви учинили тамо, то треба да учине и палилулци. Ја мислим, дакле, да треба држати још једну лицитацију помажући се том приликом на овај начин, који сам навео; па ако то не помогне онда паравно да морамо дати на лицитацију и овоме. Што се тиче места, на коме ће се лицитација држати, немам шта противу држања лицитације на јавном месту премда не очекујем велику вајду од тога.

— *Милош Триковић.* На лицитацију ову дошли су лицитанти, али кад су видели, да за 1-50 дин., треба да се носи земља од Палилулског трга далеко, они су казали, да за ту цену не могу да носе. Ја мислим да би боље било да се онде у близини земље насипају и онда би била јевтинија цена. Овако можете држати колико хоћете лицитација, цена неће бити нижа.

— *Светозар Боторић.* Господо, ја не знам зашто би ми држали лицитације по кафанама, кад ни једно надлештво, које има да изврши лицитације, то не чини; и не знам какви би ту било призора за осталу публику и колико би јој пријатности чинило, кад се ту ларми и ваздан мува. Ја мислим, кад се на челу општинских повина стави најкрупнијим словима да ће се, кад ће се и где ће се држати лицитација, да је то доста за свакога, који има воље да лицитира. Ја не знам шта ћемо више мањ да питамо сваког таљигаша по таљигаша, хоће ли да износи земљу.

Господо, по моме мишљењу други је узрок, што са лицитацијама овако трајаво иде. Људи су се навикли да општина држи по 4—5 лицитација о свакој ствари, па неће при првима ни да лицитирају. Али пробајмо ми да одобримо неколико пута лицитације на прво понуђеним ценама, па ћемо видети, да ће да трче на прву лицитацију и да неће бити више овога, да се лицитације држе скоро без икаквих конкурената. Ја сам ономад слушао Боку Нешића, кад је говорио о давању утрине општинске под закуп, па ми је и та ствар изашла на врх

главе. Моје је мишљење да се лицитације не држе по кафанама као што г. Тодоровић предлаже, јер би то била срамота за општину и неби се ништа постигло.

— *Веља Тодоровић.* Ради објашњења с г. Боторићем. Он каже да ће бити срамота ако се лицитације држе по кафанама; а ја мислим да нема ту срамоте нарочито кад се види, да на овај досадањи начин нема довољнога броја лицитаната. У осталом зашто се и држе јавне лицитације, него за то, да сваки може при њима бити присутан. Ако се налази да је незгодно и да би било сметње што би се лицитације држале по кафанама, онда нека се држе на каквом другом месту које је приступно на прилику у каквом општинском локалу у који је сваком лако отићи. Ја држим, кад би се ово моје гледиште усвојило, да би било за саму ствар много боље, а да ни мало неби сметало ни угледу општине, ни миру грађана, ако би се лицитације држале по кафанама.

— *Светозар Боторић.* Кад сам говорио против држања лицитација по механама, ја нисам говорио с тога, што мислим да би то било нешто неморално или ружно, него налазим да би било тешко носити планове инжињерске из одељења по механама. Свима је вама познато да „Батал-цамија“ постоји на сред Београда и ту на доњем боју у Панћеловој механи налази се кафана, а на горњем боју је инжињерско одељење, и кад је тако онда не знам да ли има бољег места, него што је то. Моје је мишљење да не треба бегати од оног места, где су држане до сад лицитације.

— *Председник.* Да свршимо ствар. Ко је за то да останемо при досадањем раду, т. ј. да се држи лицитација као до сад при инжињерском одељењу, тај ће гласати, за, а ко је за промену, тај ће гласати против. (Гласало је 17 за, а 9 против, 1 није гласао). Дакле, остаје по досадањем.

— *Андре Одавић.* Г. Мата Јовановић напоменуо је, да би познате предузимаче требало и нарочитим писмом позвати. Ја мислим да то не би било згорега учинити.

— *Председник.* То се и чини и ја сам у више прилика потписивао такве позиве.

Изволте чути лицитацију за откопавање земље и намештање тротоарских плоча у улици: Узун-Мирковој, Дубровачкој, Васиной и Вук-Караџићевој. (Секретар прочита).

Усваја ли се, пошто је испод предрачунске цене? (Усваја се).

— *Коста Главинић.* Насипање баре „Венеције“ од каленичке улице к „дрварама“ врши се не национално. Ја бих молио да се пази од стране инжињерског одељења, да се насипа с десне стране, а не с леве. (Учиниће се).

Гаврило Бркић. Да ли се ове плоче могу измерити па да буду све подједнаке а не овако, неке веће, а неке мање. На пр. да буду све од 10 сантиметара ширине а не од оволико или онолико дужине.

Председник. Разумем питање. Услови су тако и удешени, да се зна и каква ће мера бити.

Сад чујте још једну лицитацију. (Инжињер чита протокол лицитације за откопавање земље у Лепеничкој улици).

Димитрије Петровић кад ризиција спустио је после цену са 5 пара. (Чује се: да се држи ужа лицитација између њих). Добро. Онда ужа лицитација.

Сад имам да вам учиним једно саопштење. Пуковник г. Љочић као стараоц Буре Љочића пуди општину да купи оно имање Бурино на коме је гостионица Париз. Ако би желели да одредимо комисију, па нек види, треба ли општини или не треба.

Коста Главинић. То је имање толико дужно Управи Фондова, да се не може исплатити.

Бока Нешић. Ако је реч о имању Буре Љочића ја би молио одбор да одреди комисију. Не стоји оно, да је прездужено, јер је код управе дуг смањен пошто се одплаћује и за кратко време одплатиће се сасвим. Истина има и приватних дужника.

Никола Вулковић. Не стоји баш онако како г. Нешић наводи. На том имању има толико терета, да се без добоша не може раскрсгити. (Чује се: не треба општини).

Председник. Дакле општини не треба? Не треба).

Има доста предмета на решавање. Од тих издвајам правилник водоводне комисије да се сад о њему као хитном говори и реши, како би водоводна комисија могла радити. (Чује се: не може се то сад решавати тек сад смо га и добили). Добро. Онда га стављам на дневни ред са идућу сееницу.

Сад вас молим да чујете извештај комисије о Росулеку. (Секретар прочита).

Као што сте чули комисија се поделила на већину и мањину. Већина је да му се врати аренда, а мањина ставља то под сумњу. Молим да одбор донесе одлуку.

Мића Петровић. Ја сам одводио мишљење да се не врати. За ово ме руководи ово: кад је г. Росулек имао намеру да тражи да му се врати аренда, свакојако он је то напред предвидео да ће тражити ако му се врати. Неверујем да он није знао пут како треба ту ствар извести, па да после може полагати право на повраћај. Дакле, сматрам да је он хтео нешто извршити, па кад није могао, он сад покушава како да неплати аренну мислећи, да се тога избега са незватним документом. Али ја не могу одобрити без ранијих доказа и с тога сам да му сз аренда не врати. (Чује се: ставите на гласање)

Председник. Ја ћу ставити на гласање. Ко је за то да се по мишљењу већине врати аренда нека гласа „за“, а ко је за мишљење мањине да се не врати гласаће „против“. (Настаје гласање).

Гласало је 16 против, 12 за. По томе неће се аренда вратити.

Сад изволте чути један реферат о регулацији извесних места. (Инжињер прочита. Даље, чита и писмо министра грађевина па и мишљење инжињерског одељења).

Да одредимо комисију из одбора нек и она ово проучи и поднесе извештај. Предлажем у комисију г. г. Мату Јовановића, Косту Главинића, Милана Капетановића, Никола Вулковића и Милана Петровића, свега пет, а да могу решавати тројица. (Усваја се).

Закључујем седницу.

Састанак овај трајао је до 9 и по часова по подне.